

освіти: очікується домінування дистанційного (онлайн) формату викладання та навчання та радикальне зменшення живого і безпосереднього спілкування в закладах освіти [3].

Саме тому нам, педагогам, потрібно шукати нові (новітні, інноваційні) методи та засоби викладання та навчання, щоб не залишитись осторонь освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Мохун С. В., Федчишин О. М. Деякі аспекти використання комп'ютерних астрономічних програм в освітньому процесі. Актуальні проблеми неперервної освіти в інформаційному суспільстві: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 29–30 травня 2020 р. С. 209–212.

2. Мохун С. В., Федчишин О. М. Перевірка історичних фактів та подій за допомогою сучасних технологій. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи: матеріали IV міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Тернопіль, 7–8 лист. 2019 р. С. 169–172.

3. Пандемія може назавжди змінити вищу освіту. URL: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/pandemija-mozhe-nazavzhdi-zminiti-vishchu-osvitu.html> (дата звернення: 03.04.2021).

ЗНАЧИМІСТЬ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Онищук Софія Олександрівна

студентка спеціальності 014.09 Середня освіта (Інформатика),
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
onyshchuk_so@fizmat.tnpu.edu.ua

Грод Інна Миколаївна

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
grodin@izmat.tnpu.edu.ua

У сучасних реаліях культура спілкування з комп'ютером стає частиною загальної культури людини. Тому інформатизація освіти є доцільною не тільки як метод швидкого і ефективного оволодіння тією чи іншою дисципліною, що вивчається, а і як спосіб життя у сучасному світі, насиченому інформаційними технологіями.

Найбільш використовуваними у майбутній професійній діяльності студентів педагогічного університету є комп'ютерні технології обробки текстових, табличних та графічних даних, робота із мультимедійними даними, а також і комп'ютерні телекомунікації. Оволодіння студентами основними навичками роботи із цими технологіями передбачає вивчення офісних пакетів – сукупності програм з уніфікованим інтерфейсом, які дозволяють виконувати роботу з обробки даних [1, с. 41].

Для будь-якої діяльності мають бути виділені мета, предмет, методи і засоби. У процесі вивчення офісних технологій метою діяльності студентів може бути виконання поставлених перед ними комплексних завдань; предметом діяльності – різні набори даних (текстові, графічні, звукові тощо); методами будуть способи опрацювання даних; як засоби виступатимуть офісні програми.

Подальшої розробки потребує система професійно-орієнтованих завдань курсу «Сучасні інформаційні технології в навчальному процесі». Структура системи професійно-орієнтованих завдань повинна відповідати розробленій структурі професійних умінь. Цей підхід надає можливість мотивувати студентів на вивчення дисципліни, покращити показники навчальної діяльності, інтенсифікувати процес підготовки майбутніх спеціалістів за рахунок професійної орієнтації завдань та поетапного формування умінь.

Професійно-орієнтовані завдання можна розглядати як комплексні завдання прикладного характеру, для яких обов'язковим є застосування сучасних ІКТ як засобу розв'язування, надання різнорівневої допомоги та критеріїв оцінювання як кінцевого результату, так і способів його отримання [5].

Перед вивченням курсу студенти уже володіють базовими навичками роботи з офісними програмами. Проте необхідно подати описи послідовностей дій для виконання деяких завдань у конкретному програмному засобі.

Важливим методом навчання інформаційних технологій є метод демонстрації прикладів на основі широкого використання інтерактивних технологій. Така демонстрація має важливе значення для розуміння основних характеристик та можливостей використання прикладних програм, що вивчаються. Використання методу демонстраційних прикладів дозволяє інтенсифікувати спілкування студентів між собою і з викладачем, який проводить лабораторні роботи, передавати один одному демонстраційні приклади, що були створені іншими студентами, аналізувати їх, модифікувати тощо.

Також варто організувати навчання у співробітництві – це модель використання малих груп студентів. Навчальні завдання структуруються таким чином, щоб всі члени команди були взаємозв'язаними та взаємозалежними і, при цьому, достатньо самостійними в оволодінні матеріалом і розв'язанні задач.

Розв'язуючи професійно-орієнтовані задачі ситуації, студенти виконують дії за різними схемами, між якими поступово встановлюються зв'язки. У процесі розв'язання завдання виникають ідеї, вибудовуються різні плани, обирається кращий варіант [3, с. 16].

При розв'язанні студентами педагогічних завдань розвиваються творчі вміння аналізувати проблемні професійні ситуації; формулювати гіпотезу; ставити мету та завдання; винаходити загальні способи вирішення професійно-орієнтованих завдань; конструювати об'єкт із відомих елементів; бачити і знаходити нестандартні способи виконання завдань; бачити і формулювати проблему; самостійно робити узагальнюючі висновки, виділяти головне; швидко відшукувати необхідну інформацію; бачити конкретні ситуації, аналізувати і вирішувати їх; приймати відповідальні самостійні рішення; прогнозувати і передбачати схвалений результат; у процесі вирішення завдання отримувати ціннісно-орієнтовані результати [3, с. 17].

У традиційній методиці навчання предметів природничо-математичного циклу виконання завдань розглядається як метод навчання і як засіб закріплення теоретичного матеріалу, розвитку мислення і творчих здібностей. Ці функції завдань лишаються і при навчанні інформатики. Однак для сучасної методики

викладання інформатики все більш значущим стає подальше розширення дидактичних функцій завдань, орієнтованих на використання основного об'єкта і засобу навчання інформатики – комп'ютера.

Оскільки значна увага приділяється не тільки знанням, якими повинні оволодіти випускники вузів, а й формуванню у них професійних умінь, то найбільшою мірою сучасним вимогам до вищої освіти відповідає новий вид навчальних завдань – професійно-орієнтовані завдання (ПОЗ).

ПОЗ – це комплексна сукупність навчальних завдань, вирішення яких моделює ті проблеми, з якими зіткнуться студенти в майбутній професійній діяльності, і які будуть звичайними робочими ситуаціями. У кожному ПОЗ закладено повний цикл вирішення завдання – від постановки проблеми, актуалізації знань, здобутих під час навчання, до самостійного пошуку необхідної літератури, вироблення плану вирішення цього завдання. Акценти зміщуються із запам'ятовування навчального матеріалу на його пошук, підбір і застосування при вирішенні практичних завдань. При цьому не забороняється, а, навпаки, заохочується користування всіма додатковими матеріалами на заняттях [5, с. 31].

Алгоритм виконання такого завдання складається з двох основних частин. Перша – орієнтована на діяльність, а друга – на суб'єкта цієї діяльності – студента, який прагне розвинути свої професійні здібності [5, с. 32].

Під професійно-орієнтованим завданням, за К. В. Власенко, розуміємо завдання, умова й вимоги якого визначають собою модель деякої ситуації, що виникає у професійній діяльності вчителя [2, с. 57].

Одним із ключових компонентів професійної компетентності педагога є інформаційна компетентність, яка передбачає володіння інформаційними технологіями, уміння опрацьовувати різні види інформації. Розробляючи професійно-орієнтовані завдання, спрямовуємо їх на формування умінь використовувати сучасні інформаційні технології майбутніми педагогами на уроках.

Спрямованість навчання на оволодіння студентами професійною діяльністю у навчальному процесі забезпечують наступні фактори: орієнтація навчального матеріалу на вирішення завдань професійної підготовки майбутнього вчителя; комплексний характер спеціалізації, що охоплює всі зв'язки курсу з відповідними дисциплінами, курсовим і магістерським проєктуванням та іншими видами дослідницької діяльності студентів; переважне вирішення на практичних заняттях прикладних завдань, які необхідні студенту для оволодіння обраною професією; орієнтація на оволодіння студентом професією за оптимальною індивідуальною програмою; спрямованість на розвиток творчої особистості майбутнього вчителя, який здатний до самостійної професійної діяльності [4].

Список використаних джерел

1. Викладання комп'ютерних технологій на основі вільного офісного додатку open Office.org. URL: <http://conference.mdpu.org.ua/viewtopic.php?t=232> (дата звернення 5.03.2021).
2. Власенко К. В. Формування умінь і навичок студентів інженерних вищих навчальних закладів у процесі евристичної діяльності. *Рідна школа*. 2005. № 4. С. 55–58.

3. Єрмоленко А. О. Особливості методики формування професійної майстерності майбутніх учителів історії. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchdpu/ped/2011_93/Ermol.pdf (дата звернення 5.03.2021).

4. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність – технологія педагогічної дії. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Теорія і практика підготовки майбутніх учителів до педагогічної дії». Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. С. 6–12.

5. Музика О. Л. Особливості ціннісної підтримки та ціннісного обміну при виконанні студентами професійно-орієнтованих завдань URL: <http://www.psyh.kiev.ua> (дата звернення 5.03.2021).

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ АГРОІНЖЕНЕРІВ ЗА УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Пришляк Віктор Миколайович

кандидат технічних наук, доцент кафедри «Сільськогосподарські машини»,
Вінницький національний аграрний університет,
viktor.prishlyak@i.ua

Пандемія, що викликана коронавірусом COVID-19, призвела до запровадження у закладах вищої освіти (ЗВО) карантину, змусивши освітню спільноту пристосовуватись до нових, не достатньо вивчених та науково обґрунтованих педагогічних умов надання освітніх послуг; в результаті чого змінилося життя всіх людей, у тому числі науково-педагогічних працівників і студентів. Варто зазначити, що деякі дидактично-методологічні та організаційні навички підготовки майбутніх фахівців агропромислового виробництва, уже були (чи могли бути) певною мірою наближені до даних умов дистанційного навчання, навіть якщо взяти до уваги, наприклад, навчання студентів заочної форми навчання, проведення вебінарів тощо. Під час дистанційного навчання зростає роль розвитку умінь і навичок самостійної роботи студентів. Все це зобов'язує нас – викладачів ЗВО розробити та прийняти нові правила організації навчального процесу, а також методики проведення лекційних, лабораторно-практичних занять, курсового проєктування, наукової діяльності студентів та ін.

Огляд літературних джерел і ретроспективні наукові дослідження показали, що значний вклад у розробку фундаментальних науково обґрунтованих засад самостійної роботи студентів, зокрема, майбутніх фахівців з механізації сільського господарства (агроінженерії) вніс І. М. Бендера [1]. Сформовано розуміння того, що сучасні педагогічні технології навчання повинні бути спрямовані на розвиток активізації самостійної діяльності студентів, оскільки, самопідготовка майбутніх фахівців з агроінженерії у системі формування їх професійних компетентностей зараз актуальна як ніколи. Викладачам варто подбати про прагматичну, когнітивно-пізнавальну адаптацію дидактичних ресурсів навчання до теперішньої парадигми вищої освіти. Особистісна складова навчального процесу набуває нових форм і потребує поглибленого продуктивного вивчення. Викладачам варто більше уваги приділяти узгодженню питань проєктної діяльності студентів, прагнути максимально адаптувати навчальний процес до реального інноваційного сільськогосподарського виробництва, значно активізувати самостійну роботу